PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
IM. JANA KASPROWICZA

W ŚWIDNICY

ŚWIDNICA 2024

WSTĘP

Wychowanie – jest uczeniem się szczególnego rodzaju – uczeniem się postaw, rozwijaniem wrażliwości, także odkrywaniem swoich zdolności, możliwości, mocnych stron i budowaniem na nich własnej tożsamości i siły. Jest też uczeniem się konstruktywnego radzenia sobie z własnymi brakami, trudnościami i negatywnymi emocjami. Jest więc budowaniem człowieczeństwa.

Jednym z najważniejszych zadań programu wychowawczego-profilaktycznego jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju wychowanków. Program stanowi także wytyczne do pracy wychowawczej dla dyrektora szkoły, wychowawców klas, pedagoga, psychologa, nauczycieli, samorządu uczniowskiego oraz innych organizacji i podmiotów wspomagających prace szkoły.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły został opracowany przez zespół nauczycieli po wcześniejszym zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i oczekiwań rodziców w zakresie opiekuńczo – wychowawczej funkcji szkoły, a także jej roli w życiu uczniów. Podstawą pracy wychowawcy klasowego są klasowe plany pracy wychowawczej, których treści są ściśle powiązane z programem wychowawczo-profilaktycznym Liceum.

Treści programu pozostają w zgodności z:

- Konstytucją RP (art. 48, 53, 70, 72)
- Konwencją Praw Dziecka (z dn. 20.11.1989)
- Ustawą o systemie oświaty (z dn. 7.09.1991 z późniejszymi zmianami)
- Kartą Nauczyciela (art. 60)
- Programem Polityki Parorodzinnej Państwa (rozdział V)
- Konkordatem (art. 12)
- Statutem Szkoły

MISJA SZKOŁY

„Bo ja wam mówię – słuchajcie! Że człowiek

Jeden jedyny – tak często się dzieje-

Może od razu niby drgnięciem powiek,

Swą wielką myślą przemienić koleje

Całego świata…”

Jan Kasprowicz

Ten, którego u progu szkoły powierza nam rodzina i społeczeństwo jest właśnie człowiekiem. Oznacza to, że

- nosi w sobie pierwiastek fizyczny, psychiczny i duchowy,
- jest osobą na drodze doskonalenia własnego człowieczeństwa, by z jednostki niesamodzielnej, niezdolnej do refleksji nad sobą, zależnej, staje się kimś samodzielnym, samoświadomym, dojrzale kochającym i wolnym,
- jest podmiotem swoich działań, posiada swoją wartość i godność, zdolnym do samodoskonalenia się, niepowtarzalnym i integralnym, wolnym w wyborach.

Naszym zadaniem jest poprowadzenie tak rozumianego człowieka ku pełni jego rozwoju osobowego poprzez

- ukształtowanie prawego charakteru, wyposażenie go w spójny system wartości,
- kształtowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej,
- zbudowanie poczucia odpowiedzialności za własny rozwój i dobro wspólne,
- poznawanie i przestrzeganie norm społecznych, wyrabianie świadomości i kultury prawnej,
- budowanie postawy życzliwości, szacunku i miłości wobec ludzi,
- wdrożenie do zachowań prozdrowotnych,
- przygotowanie do podejmowania kształcenia się i rozwoju przez całe życie,
- przygotowanie do wejścia na rynek pracy

To główny cel wychowania w Naszej Szkole.

Podstawą wychowawczej pracy Liceum jest wszechstronna pomoc udzielana wychowankowi w aktualizacji jego własnych i niepowtarzalnych możliwości. Wychowanie obejmuje całego ucznia.

Szkoła stwarza warunki, aby uczeń:

w sferze rozwoju intelektualnego:

- mógł posiąść wiedzę i umiejętności zakreślone programem szkoły w stopniu, w jakim pozwalają mu zdolności i predyspozycje,
- rozpoznał własne zdolności predyspozycje,
- potrafił stać się odpowiedzialny za własną naukę,
- zaakceptował własne słabości, by móc je pokonać,
- umiał skutecznie porozumiewać się w różnych okolicznościach, był przygotowany do publicznych wystąpień,

w sferze rozwoju emocjonalnego:

- miał poczucie autonomii z jednoczesną świadomością więzi społecznych,
- umiał podejmować decyzje i dokonywać właściwych wyborów,
- wyrażał niezgodę na wszelką przemoc i reagował na nią,
- udzielał pomocy i wsparcia potrzebującym,
- rozbudzał w sobie potrzebę ciągłego rozwoju,
- poznawał i akceptował samego siebie,
- nie czuł obaw przed wyrażaniem emocji i wątpliwości,
- prezentował wysoką kulturę osobistą i trwałe nawyki dobrego wychowania,
- był odpowiedzialny za słowo, za podejmowane przez siebie decyzje i zachowania,

w sferze rozwoju społecznego:

- był tolerancyjny,
- miał szacunek dla życia ludzkiego,
- był patriotą, szanował symbole i tradycje narodowe, lokalne, szkolne, miał poczucie tożsamości i dumy narodowej funkcjonując we wspólnocie europejskiej,
- znał i szanował dziedzictwo ludzkości,

- rozwiązywał problemy w sposób twórczy, wyrażał gotowość do zmian,
- umiał w drodze negocjacji rozwiązywać konflikty i problemy społeczne,
- umiał współdziałać w zespole, podejmować pracę grupową, współdecydować o celach grupy,
- nabył nawyków gospodarności, umiał odnaleźć się na rynku pracy,
- umiał funkcjonować w rodzinie i grupie społecznej,
- znał zasady funkcjonowania rodziny, był świadom zalet wynikających z jej istnienia oraz zadań stojących przed rodziną i odpowiedzialności wszystkich członków za jej zdrowe funkcjonowanie,

w sferze rozwoju fizycznego:

- osiągnął pełny rozwój fizyczny i sprawność stosownie do możliwości,
- znał funkcjonowanie swojego organizmu,
- umiał troszczyć się o swoje zdrowie (przestrzegał zasad higieny, miał świadomość zagrożeń wynikających z nałogów, posiadł wiedzę i umiejętność prowadzenia zdrowego stylu życia),
- umiał kierować własną seksualnością.

To szczegółowe cele naszej pracy wychowawczej.

Model ucznia i absolwenta

Dzięki realizacji wyznaczonych celów absolwent Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kasprowicza w Świdnicy to człowiek :

- ❖ o prawym charakterze, posiadający ukształtowany konstruktywny system wartości, ceniący prawdę i dobro,
- ❖ znający historię, kulturę i tradycje swojego regionu i narodu,
- ❖ przestrzegający zasad kultury i dobrego zachowania, posługujący się poprawną polszczyzną,
- ❖ odpowiedzialny za własny rozwój i dobro wspólne,
- ❖ potrafiący korzystać z różnych źródeł informacji i krytycznie interpretować fakty,
- ❖ posiadający wysokie poczucie godności i niezależności,

- ❖ będący świadomym uczestnikiem zjawisk z dziedziny kultury i sztuki, korzystający z kanonu edukacji klasycznej,
- ❖ jego relacje z innymi ludźmi cechuje życzliwość, otwartość, altruizm, empatia, asertywność i tolerancja,
- ❖ aktywny, ciekawy świata i obowiązkowy,
- ❖ znający swoje mocne i słabe strony, wykorzystujący tę wiedzę w procesie rozwoju i uczenia się przez całe życie,
- ❖ potrafiący zaplanować i podjąć właściwe działania związane ze swoim rozwojem zawodowym, przygotowany do podjęcia dalszej edukacji, w tym formalnej i pozaformalnej,
- ❖ przygotowany do bezpiecznego i roztropnego wykorzystania narzędzi i zasobów cyfrowych w kształceniu na odległość, sprawnie posługuje się nowoczesnymi środkami TIK,
- ❖ przygotowany do komunikowania się w językach obcych,
- ❖ znający sposoby pokonywania trudności dnia codziennego (gospodarowania własnymi środkami finansowymi),
- ❖ przygotowany do życia w społeczeństwie i rodzinie, zna i szanuje zasady w nich obowiązujące (korzyści ze znajomości prawa w życiu codziennym),
- ❖ prowadzący zdrowy i aktywny tryb życia,
- ❖ dbający o swoje zdrowie psychiczne, świadomy zagrożeń cywilizacyjnych,

DZIAŁANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELÓW WYCHOWAWCZYCH

Realizacja celów przez wychowawców klas:

- diagnozowanie sytuacji edukacyjnej, zdrowotnej, wychowawczej i rodzinnej uczniów,
- zbadanie źródeł trudności i problemów uczniów zagrożonych niepowodzeniami szkolnymi, patologią lub niedostosowaniem społecznym oraz podjęcie odpowiednich działań,
- otoczenie opieką uczniów z trudnościami w nauce lub sprawiającymi trudności wychowawcze (współpraca z rodzicami, innymi nauczycielami, instytucjami),
- poznanie środowiska rodzinnego ucznia,
- wspieranie edukacyjne rodziców,
- organizowanie opieki i pomocy materialnej dla ucznia we współpracy z pedagogiem szkolnym,

- pomoc w organizowaniu czasu wolnego ucznia,
- pomoc młodzieży zagrożonej sieroctwem społecznym, z rodzin zastępczych i innych,
- poznanie środowiska społecznego (w tym rówieśniczego ucznia) i w razie konieczności interwencja w tym środowisku,
- pomoc rodzinom niepełnym w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- promowanie oraz stwarzanie warunków umacniania zachowań prozdrowotnych (właściwe odżywianie, informacje o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, wychowanie seksualne, profilaktyka narkomanii i AIDS, innych chorób zakaźnych),
- wspieranie uczniów w trudnych sytuacjach osobistych i rodzinnych,
- inicjowanie działań profilaktyczno-resocjalizacyjnych wobec uczniów zagrożonych patologią lub niedostosowaniem społecznym,
- pomoc uczniom w rozwoju talentów, zdolności, zainteresowań i w decyzjach edukacyjnych.

Zaplanowana i realizowana praca wychowawcza z klasą następuje poprzez:

- odpowiednio dobraną tematykę godzin wychowawczych uwzględniając potrzeby i rozwój osobowościowy uczniów,
- angażowanie rodziców w życie klasy, inspirowanie ich do współodpowiedzialności za rozwój uczniów,
- stosowanie urozmaiconych form pracy z uczniami i rodzicami: dyskusje, ankiety, indywidualne rozmowy, warsztaty, wycieczki, filmy, wywiady, spotkania z ciekawymi ludźmi, spotkania integrujące grupę,
- wspólne zajęcia i wdrażanie do samodzielnych działań,
- wdrażanie samorządów klasowych do aktywnego działania w grupie,
- uczenie samodzielności w podejmowaniu decyzji, odpowiedzialności za powierzone zadania, przedsiębiorczość,
- zwracanie uwagi na świadome przestrzeganie przez uczniów obowiązujących w szkole reguł zachowania, ich praw i obowiązków.

Zajęcia wychowawcze

Klasy I – integracja i komunikacja

Klasy II – ja i inni, rozwój osobisty

Klasa III – ja i społeczeństwo

Klasa IV – skok w dorosłość

Profilaktyka i promocja zdrowia

- Zasady zdrowego odżywiania.
- Zaburzenia odżywiania – przyczyny i konsekwencje.
- Profilaktyka chorób zakaźnych (HPV, HIV i AIDS, COVID-19 i inne)
- Choroby cywilizacyjne- przyczyny, przebieg, sposoby zapobiegania.
- Profilaktyka uzależnień: nikotyna, alkohol, dopalacze, inne środki psychoaktywne, Internet. Mechanizm powstawania uzależnienia.
- Zdrowie psychiczne uczniów: stany lękowe, depresyjne, zaburzenia rozwojowe, zaburzenia zachowania.
- Aktywne spędzanie czasu wolnego.

Doradztwo zawodowe

- Zawody przyszłości(nowe zawody powstałe wraz z rozwojem nowych technologii).
- Źródła pozyskiwania informacji o formach doskonalenia i rynku pracy
- Oczekiwania pracodawców wobec przyszłego pracownika
- Różne formy studiowania.
- Jak napisać dobre CV i list motywacyjny.
- Rozmowa rekrutacyjna- jakich błędów unikać?
- Dni Orientacji Zawodowej

Realizacja celów podczas zajęć bibliotecznych

- organizowanie zajęć bibliotecznych: (przy współpracy nauczycieli)
  - ✓ zasady korzystania z biblioteki szkolnej
  - ✓ możliwości wykorzystania Internetu w wyszukiwaniu informacji
  - ✓ upowszechnianie zebranych informatorów, materiałów związanych z dalszym kształceniem i podejmowaniem przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych
- włączanie uczniów do działań na rzecz biblioteki,
- aktywizowanie czytelnictwa i rozwijanie kultury czytelniczej uczniów

- ✓ gromadzenie, aktualizowanie: informatorów o szkołach, uczelniach o zasięgu lokalnym, krajowym, europejskim, informatorów o specjalnościach zawodowych, czasopism młodzieżowych, książek, programów multimedialnych, płyt CD, poradników, materiałów reklamowych (ulotek, folderów),
- ✓ tworzenie bazy danych o zawodach, adresów uczelni na stronie internetowej szkoły,
- ✓ opracowanie wykazu kierunków studiów i umieszczenie na stronie internetowej szkoły.
- ✓ opieka nad uczniami spędzającymi wolny czas podczas pobytu w bibliotece.

Realizacja celów przez pedagoga i psychologa

- organizowanie i prowadzenie różnych formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- podejmowanie działań wychowawczych wynikających z programu wychowawczego szkoły (profilaktyka i promocja zdrowia, doradztwo zawodowe),
- wspieranie działań wychowawczych i opiekuńczych wychowawców i nauczycieli,
- bieżąca analiza sytuacji opiekuńczo – wychowawczej w szkole oraz systematyczne przekazuje informacje dyrektorowi szkoły,
- stałe monitorowanie frekwencji uczniów, ustalanie przyczyn absencji i praca nad poprawą,
- utrzymywanie stałej współpracy z wychowawcami klas.

Realizacja celów przez Samorząd Szkolny

- obrona praw i godności ucznia,
- aktywne uczestniczenie w życiu szkoły,
- organizowanie lub współorganizowanie imprez kulturalno-towarzyskich,
- wygospodarowanie i zarządzanie funduszami SU,
- działalność dobroczynna na rzecz innych.

Realizacja celów a ceremoniał szkolny: tradycje i obyczaje szkolne, stałe uroczystości i święta o charakterze wychowawczym:

- działania związane z popularyzowaniem sylwetki i twórczości Patrona Szkoły:
    - ✓ informacje o życiu i twórczości Jana Kasprowicza – lekcje wychowawcze, projekty , itp.),
    - ✓ Święto Szkoły upamiętniające Patrona oraz kształtujące poczucie przynależności do społeczności szkolnej Kasprowiczan,
- organizowanie uroczystości patriotycznych: Narodowe Święto Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja, spotkania z przedstawicielami stowarzyszeń kultywujących tradycje narodowe,
- ekspozycje okolicznościowe upamiętniające ważne wydarzenia w historii Polski,
- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- warsztaty integracyjne dla klas pierwszych mające na celu zapoznanie klasy oraz integrację; organizowane we wrześniu
- imprezy klasowe i ogólnoszkolne (Mikołajki klasowe, Dzień Patrona, wigilie klasowe, Jasełka, studniówka, Dzień Otwartych Drzwi, Konkurs Piosenki Wiosennej, pożegnanie absolwentów, uroczyste zakończenie roku szkolnego).

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o wysoki poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- koordynuje, nadzoruje i organizuje działania wychowawcze w szkole,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku nauki.

Nauczyciele:

- wspierają swoją postawą i działaniami rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowają uczniów zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczym,

- reagują na sygnały zagrożenia uzależnieniami, niedostosowaniem społecznym uczniów.

Rada rodziców:

- współuczestniczy w tworzeniu programu wychowawczego szkoły,
- podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy uczniom.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań uczniów, informując o fakcie nauczycieli,
- wspierają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

FORMY I METODY REALIZACJI CELÓW WYCHOWAWCZYCH

- pogadanka
- dyskusje na forum klasy
- pokaz
- zajęcia warsztatowe
- wykorzystywanie pomocy audiowizualnych i technologii komputerowej
- gry i zabawy
- scenki rodzajowe
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna uczniów
- gry dramowe
- treningi umiejętności
- projektowanie dokumentów
- symulacje
- wycieczki tematyczne i turystyczno – krajoznawcze
- praca w zespołach klasowych

- praca w zespołach zadaniowych
- praca w grupach
- praca indywidualna

WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ

Nasze Liceum współpracuje z:

- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Świdnicy,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy,
- kuratorami sądowymi,
- stowarzyszeniami, fundacjami i innymi organizacjami pożytku publicznego działającymi na rzecz dzieci i oświaty,
- szkołami funkcjonującymi na terenie Świdnicy,
- Strażą Miejską,
- Policją,
- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Świdnicy,
- Domem Małego Dziecka w Bystrzycy,
- Fundacjami i instytucjami zajmującymi się pomocą najuboższym,
- Schroniskami dla zwierząt,
- Świdnickim Ośrodkiem Kultury.

EWALUACJA

- monitorowanie skuteczności podejmowanych działań wychowawczych (sondaże, wywiady, ankiety itp.),
- analiza dokumentów klasowych i szkolnych,
- analiza zachowania uczniów,
- analiza frekwencji.

DIAGNOZA SYTUACJI LICEUM (lata 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024)

Z wniosków z obserwacji, rozmów z uczniami Liceum, ich rodzicami, oceny sytuacji wychowawczej dokonywanej po każdym semestrze, uwag nauczycieli i wychowawców, badań realizowanych w latach 2021/2022, 2022/2023 r. oraz 2023/2024 r. wynika, że należy:

- poszukiwać skutecznych metod motywowania do nauki, rozwijać umiejętności efektywnego uczenia się;
- rozwijać kompetencje emocjonalno-społeczne młodzieży (w tym budowanie pewności siebie, radzenie sobie ze stresem, lękiem);
- dbać o przyjazny klimat w szkole, sprzyjający budowaniu właściwych relacji, wspierać integrację uczniów poprzez organizowanie zajęć, angażowanie uczniów w różnorodne podejmowane aktywności szkolne (np. wycieczki edukacyjne, konkursy, wolontariat);
- wspierać rodziców w zakresie budowania ważnego dla nich systemu wartości u dzieci, w tym szczególnie wrażliwości na prawdę i dobro;
- rozwijać kompetencje wychowawcze rodziców, edukować i zwiększać ich świadomość w zakresie możliwości działań profilaktycznych w rodzinie, wspierania dziecka w budowaniu właściwego obrazu siebie;
- dbać o zaspokojenie potrzeb uczniów związanych z rozwijaniem ich zainteresowań, predyspozycji, oferty edukacyjnej;
- edukować rodziców i młodzież w zakresie zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyberzagrożeń;
- w procesie dydaktyczno-wychowawczym uwzględniać indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów;
- podnosić jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym;
- zwracać szczególną uwagę na zalecenia wobec uczniów zawarte w opiniach Poradni PP, orzeczeniach, IPET-ch, zaleceniach lekarskich;
- wspierać i podnosić kompetencje wszystkich nauczycieli w zakresie pracy z uczniami o szczególnych potrzebach;
- czuwać nad przestrzeganiem RODO;
- czuwać nad przestrzeganiem systemu oceniania wewnątrzszkolnego;
- obserwować frekwencję uczniów, bo często ona jest pierwszym przejawem ich trudności;
- pracować z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego;
- systematycznie promować zdrowy styl życia;
- kontynuować działania profilaktyczne;

- stale monitorować sytuację uczniów zmagających się z problemami zdrowotnymi i emocjonalnymi;
- wspierać uczniów i rodziców w pokonywaniu sytuacji dla nich trudnych, udzielać im specjalistycznej pomocy;

W oparciu o wyniki diagnozy sytuacji wychowawczo-profilaktycznej w I LO oraz przyjęte w Planie pracy I Liceum Ogólnokształcącego na rok szkolny 2024/2025 cele i priorytety, dokonano modyfikacji działań i treści wychowawczo-profilaktycznych w roku szkolnym 2024/2025.

Przygotowanie:

Zespół Wychowawczy

I Liceum Ogólnokształcącego

im. Jana Kasprowicza

w Świdnicy

pod kierunkiem pedagoga szkolnego